

การคัดแปลงเคมีของโนนเมอร์โดยใช้ตัวเร่งปฏิกริยาชนิดข้าววัสดุภาค

ประเกทมีโพลิเมอร์เป็นตัวชี้ด

นางสาว นพารัณ ชันฤพานิช

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาศาสตร์โพลิเมอร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2533

ISBN 974-578-233-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016986

1103094728

CHEMICAL MODIFICATION OF MONOMERS USING POLYMER-SUPPORTED
PHASE-TRANSFER CATALYSTS

Miss. Noppavan Chanunpanich

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of science
Polymer Science
Graduate School
Chulalongkorn University

1990

ISBN 974-578-233-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การดัดแปลงทางเคมีของโมโนเมอร์โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดยั่วยวนภาค
ประเทกมิโนลิเมอร์เป็นตัวยึด

โดย

นางสาว พนวรรณ ชัยพานิช

สาขาวิชา

วิทยาศาสตร์โมลิเมอร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สุชา เกียรติกำจรวงศ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

อาจารย์ ดร. อรุณา ลิทธิศตรากุล

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นล่วงหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร. ถาวร วัชรภัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภวรรณ ตันตยานนท์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุชา เกียรติกำจรวงศ์)

.... อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(อาจารย์ ดร. อรุณา ลิทธิศตรากุล)

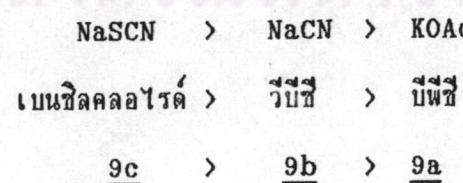
.... กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. สมคักกิ บำรุงคเลิศ)

.... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. วัชรพรรณ ประศาสน์สารกิจ)

นพารัณ ชนกพาณิช : การตัดแปลงเคมีของโนนเมอร์โดยใช้ตัวเร่งปฏิกิริยาชนิด
ข่ายวัสดุประเทกโนโลจีเมอร์เป็นตัวชี้ด (CHEMICAL MODIFICATION OF MONOMERS USING
POLYMER-SUPPORTED PHASE-TRANSFER CATALYSTS) อ.ที่ปรึกษา : ดร. ดร. สุชา
เกียรติกำจารวงศ์, อ.ที่ปรึกษาร่วม : ดร. อรุณา ลักษณะราถุล, 103 หน้า. ISBN 974-578-
233-5

ได้ศึกษาปฏิกิริยาการแทนที่ของแอนไอกอนไซยาไนต์ อะซีเทต และไกโอลไซยาเนตบน
เบนซิลคลอไรด์ ไวนิลเบนซิลคลอไรด์(วีบีซี) และ 2,2-บิส(คลอโรเมทิล-4-มีกอกฟินิล)โพร์เพน
(บีฟีซี) โดยอาศัยการเร่งปฏิกิริยาแบบสามวัสดุ ตัวเร่งที่ใช้ในการศึกษา คือ(โนลิสไตริล
เมทิล)ไตร-เอ็น-บิวทิลแอมโนเนียมไอกอน ซึ่งมีคุ้มครองเป็นคลอไรด์(9a) บอร์ไมด์(9b) และ
ไอกโอลайд(9c) ผลการศึกษาพบว่า ร้อยละการเปลี่ยนเพิ่มขึ้นเมื่อเวลาเพิ่มขึ้นจาก 10 ชั่วโมง
ถึง 100 ชั่วโมง และอุณหภูมิเพิ่มขึ้นจาก 30 °ช. ถึง 70 °ช. ยกเว้นปฏิกิริยาการแทนที่ของ
แอนไอกอนไซยาไนต์บนบีฟีซี ซึ่งให้ร้อยละการเปลี่ยนเพิ่มขึ้นน้อยเมื่อเวลามากกว่า 40 ชั่วโมง
และปฏิกิริยาการแทนที่ของแอนไอกอนไซยาไนต์บนบีฟีซี และบีฟีซี ที่อุณหภูมิ 50 °ช. ให้ร้อยละการ
เปลี่ยนมากกว่าที่ 70 °ช. ในปฏิกิริยาการแทนที่ของเบนซิลคลอไรด์ และบีฟีซี กับโซเดียม
ไกโอลไซยาเนตและโซเดียมไอกอนไซยาไนต์ การเปลี่ยนผ่านค่าเกือบร้อยละ 100 เมื่อให้ปฏิกิริยาเกิดขึ้นที่
อุณหภูมิ 70 °ช. เวลา 40 ชั่วโมง ส่วนปฏิกิริยาของบีฟีซิกบีซเดือนไกโอลไซยาเนตที่สภาวะ
เดียวกัน ให้ค่าการเปลี่ยนเพียงร้อยละ 81 นอกจานั้นร้อยละการเปลี่ยนยังมีค่าเพิ่มขึ้นเมื่อปริมาณ
ตัวเร่งที่ใช้เพิ่มขึ้น ล้ำดับความหว่องไวของรีเอเจนต์ สารตั้งต้น และตัวเร่งเป็นดังนี้

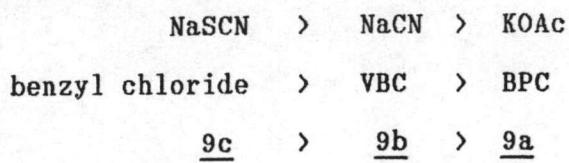

ภาควิชา ... สาขาวิชาปิโตรเคมี-โพลิเมอร์
สาขาวิชา ... วิทยาศาสตร์โพลิเมอร์
ปีการศึกษา ... 2533

ลายมือชื่อนักศึกษา ... พน.๑๖๔ ๘๗๙ ๘๙๙
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ... ดร. ดร. สุชา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ... ดร. อรุณา ลักษณะราถุล
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ... ดร. อรุณา ลักษณะราถุล

NOPPAVAN CHANUNPANICH : CHEMICAL MODIFICATION OF MONOMERS USING
POLYMER-SUPPORTED PHASE-TRANSFER CATALYSTS. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.
SUDA KIATKAMJORNWONG, Ph.d, THESIS CO-ADVISOR : AMNARD SITTATRAKUL, Ph.d.
103 pp. ISBN 974-578-233-5

The substitution reactions of cyanide, acetate and thiocyanate anions on benzyl chloride, vinylbenzyl chloride(VBC) and 2,2-bis-(chloromethyl-4-methoxyphenyl)propane (BPC) were investigated by using triphase catalysis. In this study, the (polystyrylmethyl)tri-n-butylammonium anions with the corresponding particular anions as chloride (9a), bromide (9b), and iodide (9c) respectively, were used as catalysts. It was found that an increase in percent conversion occurred with an increase of the reaction time from 10 to 100 hours and the temperature from 30° to 70°C. With the exception of the substitutions of cyanide anions on BPC which gave nearly constant percent conversion when the reaction time was more than 40 hours and the substitutions of cyanide anion on VBC and BPC at 50°C gave more percent conversion than those at 70°C. In the reactions of benzyl chloride and VBC with NaSCN and NaCN, the percent conversions were almost 100 % when the reactions were carried out at 70°C for 40 hours. The reaction of BPC and NaSCN under the same condition gave only 81 % conversion. The percent conversion was also found to increase with an increase in the amount of the catalyst used. The reactivities of the reagents, substrates and catalysts were in the following order :

ภาควิชา สหศึกษาปีตรีเคมี-โพลิเมอร์
สาขาวิชา วิทยาศาสตร์โพลิเมอร์
ปีการศึกษา 2533

ลายมือชื่อนิสิต ๑๖๐๒๑๔ ๕๗๐๗๙๖

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... Prof. Dr. Sittatrakul, Ph.D.

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ..... Prof. Dr. Sittatrakul, Ph.D.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างต่อเนื่องของอาจารย์ที่ปรึกษา
ทั้งสองคือ รองศาสตราจารย์ ดร. สุชา เกียรติกำจรวงศ์ และ อาจารย์ ดร. อรุณา
ลีกษัตรีภูล ซึ่งได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด

ขอขอบคุณ ศาสตราจารย์ ดร. สมศักดิ์ ดำรงค์เลิศ รองศาสตราจารย์ ดร. ศุภาราษ
ตันพยานนท์ และรองศาสตราจารย์ ดร. กัทรพร ประสาสน์สารกิจ ที่เป็นคณะกรรมการตรวจ
สอบวิทยานิพนธ์นี้ ซึ่งทำให้วิทยานิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เห็นถึงอุปสรรคที่ ๑ ขอขอบคุณภาควิชาเคมี คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร
วิทยาเข็มพระราชนมานาจันทร์ ที่อนุญาตให้ใช้สถานที่ สารเคมี และขอขอบคุณอาจารย์ทุกท่าน
ตลอดจนเจ้าหน้าที่ของภาควิชา ฯ ที่ให้คำแนะนำ ความช่วยเหลือ และให้ความสละเวลารับฟัง
อันได้แก่ การใช้สารเคมี เครื่องมือ และเครื่องแก้ว ตลอดการทำการวิจัย

และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่อนุมัติเงินอุดหนุนการวิจัย
บางส่วนแก้วิทยานิพนธ์นี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๕
กิจกรรมประจำปี	๖
สารบัญตาราง	๗
สารบัญรูป	๘
สารบัญสเปกตรัม	๙
บทที่	
1 บทนำ	1
1.1 การตัดแปลงเคมีของโนโนเมอร์	2
2 วารสารปริทัศน์ของปฏิกริยาการแทนที่ด้วยนิวคลีโอไฟล์กับการเร่งปฏิกริยา แบบสามวัสดุภาค	8
2.1 ปฏิกริยาการแทนที่ด้วยนิวคลีโอไฟล์	8
2.2 การเร่งปฏิกริยาของกระบวนการร้ายวัสดุภาค (พีพีชี)	10
2.3 กระบวนการเร่งปฏิกริยาแบบสามวัสดุภาค (พีพีชี)	12
3 การทดลอง	19
3.1 เครื่องมือ	19
3.2 สารเคมีและตัวทำละลาย	19
3.3 การทำสารเคมีให้บริสุทธิ์และแห้ง	22
3.3.1 โถล้อแม่	22
3.3.2 น้ำสำหรับใช้ในปฏิกริยาการแทนที่	22
3.3.3 โนโนเมอร์สไตร์นและไดไวนิลเบนซิน	22

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	3.3.4 โนโนเมอร์ไวนิลเบนซิลคลอไรด์	23
	3.3.5 ฟอร์มาลดีไฮด์ไครเมทิโลยชิก็อก	23
	3.3.6 เมทานอลชนิดปราศจากน้ำ	23
	3.3.7 คลอร์ฟอร์ม	23
3.4	การทดลอง	24
	3.4.1 การเตรียมคลอโรเมทิลโพลิสไตริน	24
	3.4.2 การหาปริมาณคลอโรเมทิลโพลิสไตริน	24
	3.4.3 การเตรียมตัวเร่ง ๙ _a โดยปฏิกิริยาควบเทอไนเซชัน	25
	3.4.4 การหาปริมาณแอนไออกอนคลอโรเมทิลตัวเร่ง ๙ _a	25
	3.4.5 การเตรียม 2,2-บิส(4-มีทอกซิฟินิล)ไพรเพน	26
	3.4.6 การเตรียมอะซิทิลคลอโรเมทิล	27
	3.4.7 การเตรียมคลอโรเมทิลเมทิลอีเทอර์	27
	3.4.8 การเตรียม 2,2-บิส(คลอโรเมทิล-4-มีทอกซิฟินิล)ไพรเพน	28
	3.4.9 ปฏิกิริยาการแทนที่ของริเอเจนต์บนสารสารแบบจำลอง วิธีชี้ และบีพีชี	28
4	ผลการทดลองและวิจารณ์	30
	4.1 การเตรียมตัวเร่ง ๙ _a ๙ _b และ ๙ _c	30
	4.1.1 การเตรียมคลอโรเมทิลโพลิสไตริน	30
	4.1.2 การหาปริมาณคลอโรเมทิลโพลิสไตริน	31
	4.1.3 การเตรียมตัวเร่ง ๙ _a ๙ _b และ ๙ _c	34
	4.1.4 การหาปริมาณหมู่ว่องไวบนตัวเร่ง ๙ _a	35

สารบัญ(ต่อ)

บทที่

หน้า

4.2 การเตรียมโนนเนอร์บีฟชี	36
4.2.1 การเตรียมอะซีทิลคลอไรด์	36
4.2.2 การเตรียมคลอโรเมทิลเมทิลออกไซเดอร์	36
4.2.3 การเตรียม 2,2-บิส(4-มีกอกฟีฟิล)ไนราร์เคน	38
4.2.4 การเตรียมบีฟชี	40
4.3 ปฏิกริยาการแทนที่ของรีเอเจนต์บนสารสารแบบจำลอง วีบีชี และบีฟชี ..	41
4.3.1 อิทธิพลของปริมาณตัวเร่ง <u>9a</u> ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยนของปฏิกริยาการแทนที่แอนไออกอนไซด์บนสารแบบจำลอง ..	41
4.3.2 อิทธิพลของปริมาณรีเอเจนต์ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ของรีเอเจนต์บนสารแบบจำลองและวีบีชี ..	44
4.3.3 อิทธิพลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ของรีเอเจนต์บนสารแบบจำลอง วีบีชี และบีฟชี ..	49
4.3.3.1 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไออกอนไซด์บนสารแบบจำลอง วีบีชี และบีฟชี ..	49
4.3.3.2 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไออกอนไซด์บนสารแบบจำลอง วีบีชี และบีฟชี ..	60
4.3.3.3 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไออกอนไกโอดิไซด์บนสารแบบจำลอง วีบีชี และบีฟชี ..	64

สารบัญ(ต่อ)

บทที่		หน้า
	4.3.4 อิทธิพลของตัวเร่งที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปัจจุบันการแทนที่ แอนไออกอนอะซีเทต และไฮโดรไซยาเนตบนวีบีซีและบีพีซี	83
5	สรุปผลการทดลองและข้อเสนอแนะ	88
	เอกสารอ้างอิง	92
	ภาคผนวก	99
	ประวัติ	103

คุณย์วิทยารพยากร อุมาสกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตาราง

หน้า

2.1	การพองตัวของตัวเร่งในโกลวินและน้ำ	17
4.1	ผลของปริมาณตัวเร่ง <u>9a</u> ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไฮดรอโซดาไนต์ (0.026 มิล) บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 มิล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ความด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที ภายใต้ระบบหีบผึ้ง ที่อุณหภูมิ 30°ช. เวลา 60 ชั่วโมง	42
4.2	ผลของปริมาณเรอเจนท์ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ของเรอเจนท์บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 มิล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ความด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 มิลคลอไรด์) ที่อุณหภูมิ 30°ช. เวลา 60 ชั่วโมง	45
4.3	ผลของปริมาณเรอเจนท์ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ของเรอเจนท์บนวีบีซี (0.009 มิล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ความด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 มิลคลอไรด์) ที่อุณหภูมิ 30°ช. เวลา 60 ชั่วโมง	47
4.4	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไฮดรอโซดาไนต์ (0.026 มิล) บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 มิล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ความด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 มิลคลอไรด์)	50
4.5	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไฮดรอโซดาไนต์ (0.026 มิล) บนวีบีซี (0.009 มิล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ความด้วยอัตรา 600	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

	รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 โนลคลอไพร์ต)	54
4.6	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ แอนไซโอดอนไชยาไนด์ (0.026 โนล) บนน้ำพืช (0.004 โนล) ใน สารละลายน้ำฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กำหนดด้วยอัตรา 600	
	รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 โนลคลอไพร์ต)	57
4.7	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ แอนไซโอดอนไชยาเกต (0.026 โนล) บนเบนซิลคลอไพร์ต (0.009 โนล) ในสารละลายน้ำฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กำหนดด้วยอัตรา 600	
	รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 โนลคลอไพร์ต)	61
4.8	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ แอนไซโอดอนไชยาเกต (0.026 โนล) บนน้ำพืช (0.009 โนล) ใน สารละลายน้ำฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กำหนดด้วยอัตรา 600	
	รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 โนลคลอไพร์ต)	65
4.9	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ แอนไซโอดอนไชยาเกต (0.026 โนล) บนน้ำพืช (0.004 โนล) ใน สารละลายน้ำฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กำหนดด้วยอัตรา 600	
	รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 โนลคลอไพร์ต)	68
4.10	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ แอนไซโอดอนไกโอดาไซยาเนต (0.026 โนล) บนเบนซิลคลอไพร์ต (0.009 โนล) ในสารละลายน้ำฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กำหนดด้วยอัตรา 600	
	รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 โนลคลอไพร์ต)	72

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตาราง

หน้า

4.11	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไอօอนไท์ไซยาเนต (0.026 มล) บนวิบซี (0.009 มล) ในสารละลายคลอร์ฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) จำนวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>๙๘</u> (0.017 มลคลอร์ต์)	75
4.12	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไอօอนไท์ไซยาเนต (0.026 มล) บนบีพีซี (0.004 มล) ในสารละลายคลอร์ฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) จำนวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>๙๘</u> (0.017 มลคลอร์ต์)	78
4.13	ผลของชนิดตัวเร่งที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไอօอน อชีเทต (0.026 มล) บนวิบซี (0.009 มล) ในสารละลายคลอร์ฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ที่อุณหภูมิ 70°ช. จำนวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที ภายใต้ระบบบีพีซี	84
4.14	ผลของชนิดตัวเร่งที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไอօอน ไท์ไซยาเนต (0.026 มล) บนวิบซี (0.009 มล) ในสารละลาย คลอร์ฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ที่อุณหภูมิ 70°ช. จำนวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที ภายใต้ระบบบีพีซี	85
4.15	ผลของชนิดตัวเร่งที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไอօอน อชีเทต (0.026 มล) บนบีพีซี (0.004 มล) ในสารละลายคลอร์ฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ที่อุณหภูมิ 70°ช. จำนวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที ภายใต้ระบบบีพีซี	86
4.16	ผลของชนิดตัวเร่งที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่แอนไอօอน	

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตาราง

หน้า

ไก่ไข่ไชยาเนต (0.026 มิล) บนบีพีซี (0.004 มิล) ในสารละลาย
คลอร์ฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) ที่อุณหภูมิ 70°ซ. กวนด้วยอัตรา 600
รอบต่อนาที ภายใต้ระบบบีพีซี 87

คู่มือวิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

รูป

หน้า

1.1	ตัวอย่างโพลิเมอร์ชนิดฟังก์ชันนัลที่มีหมู่ว่องไวเป็นคลอโรเมทิลหรือบอร์โนเมทิล	2
1.2	โครงสร้างของโมโนเมอร์ชนิดฟังก์ชันนัล 1-B	4
1.3	โครงสร้างของตัวเร่งโพลิเมอร์ที่ใช้ศึกษาปฏิกิริยาการแทนที่	6
2.1	แสดงอัตราสัมพัทธ์ของปฏิกิริยาแทนที่แอนไออกอนบอร์โนเมต์ด้วยแอนไออกอนคลอไรต์โดยกลไก S _n 2	9
2.2	ตัวอย่างตัวทำละลายชนิดมีขี้วัลและไม่ให้โปรดอน	9
2.3	โครงสร้างของตัวเร่งปฏิกิริยาชนิดยั่วยุภาค	10
2.4	ปฏิกิริยาการแทนที่ด้วยนิวเคลียไฟล์ภายในตัวแทนที่พิเศษ	11
2.5	ลักษณะของสารวัյภาคหรือพิเศษ	13
2.6	โครงสร้างของตัวเร่งโพลิเมอร์	13
2.7	ผลของอัตราการวนที่มีต่ออัตราเร็วของปฏิกิริยา ในปฏิกิริยาการแทนที่ของเบนซิลบอร์โนเมต์ด้วยโซเดียมไฮยาไนต์ ในโกลอิน-น้ำ ที่อุณหภูมิ 70°ช. เร่งด้วย (โพลิสไคริล) ไตรเมทิลแอมโมเนียมคลอไรต์	15
2.8	ผลของปริมาณตัวเร่งที่มีต่ออัตราของปฏิกิริยา ในปฏิกิริยาการแทนที่แอนไออกอนไฮยาไนด์บนเบนซิลบอร์โนเมต์ ในสารละลายโกลอิน-น้ำ วนด้วยอัตรา 420-440 รอบต่อนาที ที่อุณหภูมิ 90°ช. เร่งด้วย (โพลิสไคริล เมทิล) ไตรเมทิลแอมโมเนียมคลอไรต์	16
2.9	ผลของตัวทำละลายและร้อยละของร่างแห้งตัวเร่งที่มีต่ออัตราของปฏิกิริยา ในปฏิกิริยาการแทนที่แอนไออกอนไฮยาไนด์บนเบนซิลบอร์โนเมต์ วนด้วยอัตรา 600-650 รอบต่อนาที ในโกลอิน-น้ำ ที่อุณหภูมิ 90°ช. เร่งด้วย	

สารบัญรูป(ต่อ)

รูป

หน้า

	(โพลิสไทริลเมทิล)ไตรเมทธิลแอมโมเนียมคลอไรด์ 18
4.8	ผลของปริมาณตัวเร่ง <u>9_a</u> ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกิริยาการแทนที่แอนไฮดรอไซด์ (0.026 มอล) บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 มอล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม-น้ำ กวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที ที่อุณหภูมิ 30°ช. เวลา 60 ชั่วโมง 43
4.9	ผลของปริมาณรีเอเจนท์ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกิริยาการแทนที่ของรีเอเจนท์บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 มอล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9_a</u> (0.017 มอลคลอไรด์) ที่อุณหภูมิ 30°ช. เวลา 60 ชั่วโมง 46
4.10	ผลของปริมาณรีเอเจนท์ที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกิริยาการแทนที่ของรีเอเจนท์บนวีบีซี (0.009 มอล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.) น้ำ (2 มล.) กวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9_b</u> (0.017 มอลคลอไรด์) ที่อุณหภูมิ 30°ช. เวลา 60 ชั่วโมง 48
4.11	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกิริยาการแทนที่แอนไฮดรอไซด์ (0.026 มอล) บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 มอล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9_a</u> (0.017 มอลคลอไรด์) 51
4.14	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกิริยาการแทนที่แอนไฮดรอไซด์ (0.026 มอล) บนวีบีซี (0.009 มอล) ในสารละลายคลอโรฟอร์ม (5 มล.)-น้ำ (2 มล.) กวนด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9_a</u> (0.017 มอลคลอไรด์) 55

๙

สารบัญรูป(ต่อ)

รูป

หน้า

- 4.17 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่
แอนไซโอดอนไชยาในค (0.026 นมล) บนบีฟชี (0.004 นมล) ใน
สารละลายน้ำคลอร์น (5 นมล)-น้ำ (2 นมล.) ความด้วยอัตรา 600
รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง 9a (0.017 นมลคลอไคร์ต) 58
- 4.20 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่
แอนไซโอดอนอะซีเกต (0.026 นมล) บนเบนซิลคลอไคร์ต (0.009 นมล)
ในสารละลายน้ำคลอร์น (5 นมล)-น้ำ (2 นมล.) ความด้วยอัตรา 600
รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง 9a (0.017 นมลคลอไคร์ต) 62
- 4.23 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่
แอนไซโอดอนอะซีเกต (0.026 นมล) บนบีฟชี (0.009 นมล) ใน
สารละลายน้ำคลอร์น (5 นมล)-น้ำ (2 นมล.) ความด้วยอัตรา 600
รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง 9a (0.017 นมลคลอไคร์ต) 66
- 4.26 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่
แอนไซโอดอนอะซีเกต (0.026 นมล) บนบีฟชี (0.004 นมล) ใน
สารละลายน้ำคลอร์น (5 นมล)-น้ำ (2 นมล.) ความด้วยอัตรา 600
รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง 9a (0.017 นมลคลอไคร์ต) 69
- 4.29 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่
แอนไซโอดอนไกโอดไชยาเนต (0.026 นมล) บนเบนซิลคลอไคร์ต (0.009 นมล)
ในสารละลายน้ำคลอร์น (5 นมล)-น้ำ (2 นมล.) ความด้วยอัตรา 600
รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง 9a (0.017 นมลคลอไคร์ต) 73
- 4.32 ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่

สารบัญรูป(ต่อ)

รูป

หน้า

	แบบไอกอนไกโอดิไซด์เนต (0.026 นมล) บนวีฟีชี (0.009 นมล) ในสารละลายน้ำ (5 ㎖)-น้ำ (2 ㎖) กรณด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 นมลคลอไรด์) 76
4.35	ผลของเวลาและอุณหภูมิที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยาการแทนที่ แบบไอกอนไกโอดิไซด์เนต (0.026 นมล) บนวีฟีชี (0.004 นมล) ในสารละลายน้ำ (5 ㎖)-น้ำ (2 ㎖) กรณด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 นมลคลอไรด์) 79
4.38	ผลของชนิดของรีเอเจนต์และสารตึงตันที่มีต่อร้อยละการเปลี่ยน ในปฏิกริยา การแทนที่ของรีเอเจนต์ (0.026 นมล) บนเบนซิลคลอไรด์ (0.009 นมล) วีฟีชี (0.009 นมล) และวีพีชี (0.004 นมล) ในสารละลายน้ำ (5 ㎖)-น้ำ (2 ㎖) กรณด้วยอัตรา 600 รอบต่อนาที ที่อุณหภูมิ 70° ช เวลา 40 ชั่วโมง เร่งด้วยตัวเร่ง <u>9a</u> (0.017 นมลคลอไรด์) 82

ศูนย์วิทยพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญสเปกตรัม

หัว	หน้า
4.1 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของสีไตรีน	32
4.2 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของดีวีบี	32
4.3 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของวีบีชี	33
4.4 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของอะซีทัลคลอไรด์	37
4.5 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของคลอโรเมทิกเลวีเทอร์	37
4.6 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของ 2,2-บิส(4-มีทอกซ์ฟินิล)ฟาราเเพน	39
4.7 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของบีพีชี	39
4.12 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของเบนซิลไชยาไนด์	52
4.13 สเปกตรัมไอกอาร์ของเบนซิลไชยาไนด์	52
4.15 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของสาร 2 ผสมกับวีบีชี	56
4.16 สเปกตรัมไอกอาร์ของสาร 2	56
4.18 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของสาร 6 ผสมกับบีพีชี	59
* 4.19 สเปกตรัมไอกอาร์ของสาร 6 ผสมกับบีพีชี	59
4.21 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของเบนซิลอะซีเทต	63
4.22 สเปกตรัมไอกอาร์ของเบนซิลอะซีเทต	63
4.24 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของสาร 3	67
4.25 สเปกตรัมไอกอาร์ของสาร 3	67
4.27 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของสาร 7	70
4.28 สเปกตรัมไอกอาร์ของสาร 7	70
4.30 สเปกตรัมเอ็นเอ็มอาร์ของเบนซิลไกโตกอไชยาเนต	74

สารบัญสเปกตรัม (ต่อ)

รูป

หน้า

4.31	สเปกตรัมไอօนิคของเบนซิลไทโอลีซอเนต	74
4.33	สเปกตรัมเอ็นเอ็มไออาร์ของสาร 4	77
4.34	สเปกตรัมไอօนิคของสาร 4	77
4.36	สเปกตรัมเอ็นเอ็มไออาร์ของสาร 8	80
4.37	สเปกตรัมไอօนิคของสาร 8	80

คุณย์วิทยารัพยากร
ฤาษลังกรณ์มหาวิทยาลัย